

Z KAPITALISTICKÝCH ARMÁD

INFORMAČNÍ SLUŽBA v armádě USA

Podplukovník Ing. Miroslav Š k o p

Ve svém krátkém článku navazuji na příspěvek plukovníka gšt. Ing. Jaroslava Vinklera, uveřejněný ve VM 4/1967 a uvedu dva systémy (je jich celá řada), jichž využívá armáda USA pro informační službu u vojsk.

Od roku 1964 je celormádně zaveden systém „ASDIRS“, jehož cílem je:

- rozšiřovat informace o studiích v armádě, které mají vliv na plány, politiku, strategii, personál a materiál v armádě jako celku;

- zamezit nepotřebné dvoukolejnosti studijního úsilí v armádě.

Systém „ASDIRS“ byl zřízen jako základní projekt v knihovně polní armády, jako součást správy náčelníka vojenské administrativy. První prací bylo vydání bibliografického katalogu „ASDIRS“ — publikace, která je čtvrtletně a ročně celoarmádně rozšiřována. Vedle zajišťování tohoto katalogu jako pomůcky k rychlému vyhledávání zpracovaných prací, pracuje středisko „ASDIRS“ též se stroji, které okamžitě vyhledávají literaturu pomocí souřadnicového indexu Termatex a dodatečných katalogizačních lístků. Kvalifikovaní pracovníci mohou tyto služby vyžadovat osobně, telefonem nebo dopisem.

K zavedení systému „ASDIRS“ se přistoupilo proto, že armáda pracuje na mnoha studiích z nejrůznějších oblastí. Jedním z velkých nedostatků bylo, že se nevědělo, které výzkumy už byly dokončeny a které jsou ve stadiu rozpracování. První etapou při zavádění tohoto projektu bylo podchycení zpracovaných studií. Další etapou byla koordinace a kontrola speciálních studií prostřednictvím oddělení pro řízení vojenskovědecké činnosti od stupně armády výše. Tato oddělení pravidelně informují střediska „ASDIRS“. O postupu zpracování jednotlivých vědeckých studií jsou pořizovány bibliografické archy. Jedny jsou na oddělení pro řízení vojenskovědecké činnosti. Druhé jsou ve středisku „ASDIRS“, kde jsou všechny údaje z archů očíslovány, odfotografovány, rozmnožovány a numericky zařazovány podle kartoték.

Speciální studie projektuje štáb polní armády a zveřejňuje je ve „Studijním programu polní armády“. V rámci tohoto programu se koordinují a kontrolují speciální studie. Studijní koordinátoři ze štábu polní armády dohlíží na plnění úkolů a dbají na to, aby středisko „ASDIRS“ bylo informováno o probíhající práci. Informace přicházejí jako archy bibliografických údajů. Koordinátoři těsně spolu-

pracují s plánujícími důstojníky ve štábních odděleních.

Stručná informace je odesílána do ústředny pro armádní informace a do tiskárny k publikaci jako bibliografický katalog „ASDIRS“, který je vydáván v pravidelných intervalech do stupně brigády vto.

Mnoho uživatelů „ASDIRS“ jsou stejní důstojníci, koordinátoři a autoři studií. Tak je uzavřen informační obvod ve studijním systému armády USA, což tak představuje jistý druh zpětné vazby, která určuje, nakolik středisko „ASDIRS“ plní úspěšně své poslání.

Systém zabezpečil stálý přehled o všech již vypracovaných a rozpracovaných studiích.

Na systém „ASDIRS“ úzce navazuje systém „Pinpoint“, který funguje jako celarmádní distribuční systém a dovoluje uživateli žádat publikaci, kterou potřebuje ke splnění svého úkolu. Systém se používá pro první distribuci nových a opravených publikací; velitelé rot a baterií mohou s jeho pomocí vyžadovat publikace.

Klíčem k distribučnímu systému „Pinpoint“ jsou subskripční formuláře. Formuláře jsou vyplňovány ke sdělení požadavků jednotky středisku; pokrývají velkou kategorii publikací. Každá hlavní kategorie je rozdělena do specifických oblastí, které se dále dělí na jednotlivé podoblasti.

Požadavky na publikace se vyplňují na subskripční formuláře (předtištěné děrné štítky).

Na formuláři se uvádějí kategorie

(např. směrnice, oběžníky, doplňkové katalogy), specifikace v jednotlivých předmetových oblastech (např. řízené střely, navigační systémy, munice atd.) a důležitější podoblasti u některých druhů.

Po vyplnění subskripčního formuláře ve výpočetním středisku se údaje vydávají a vyhledání se děje pomocí samočinného počítače. Uvedená data jsou podkladem pro distribuci poštou.

Při zavádění tohoto systému bylo napřed zřízeno jediné zásobovací středisko pro všechny publikace a maximálně se využilo automatizace s cílem dosáhnout odpovědi uživateli v nejkratší době. Středisko „Pinpoint“ má samočinný počítač, které kromě vyhledávání publikace zkoumají rovněž nejkratší a nejrychlejší cestu k uživateli. Středisko má automatické plnicí stroje, automatické obálkovací stroje a jiné specializované stroje k urychlení první distribuce a znovuzásobení. Středisko vyvinulo optický přístroj ke zjišťování stránek v publikacích podle zadaných požadavků.

S „Pinpointem“ bylo možné podstatně snížit publikace, které nemají odbytu, dále tiskařské náklady, obsah skladišť apod. Ke zvýšení rychlosti publikování a distribuování publikací jsou připravovány plány využití vysokovýkonných elektronických fotografických snímávacích strojů k sestavování publikací pro tisk.

Uživatel musí splnit vůči středisku tyto požadavky:

- správně zakódovat svůj požadavek,
- sledovat publikace střediska a tak být informován o všech změnách.

V článku jsem uvedl dva způsoby evidence a distribuce potřebných informací. Bylo by jistě velmi vhodné na základě centralizace informační služby zavést u nás obdobné systémy, aby vojenská veřejnost byla informována o jednotlivých pracích. Současná praxe je zatím taková, že poznatky o jednotlivých pracích se předávají často jen prostřednictvím „známých“.